

Verksamhetsplan 2025

Beslutad av:

Datum för beslut:

Diarienummer:

Innehållsförteckning

Budgetöverenskommelse KF §79.....	3
Resultatbudget	9
Driftbudget per nämnd	10
Investeringsbudget per nämnd.....	11
Balansbudget / finansieringsbudget.....	12
Balanskravsresultat.....	14
Finansiella mål	15
Kommunens organisation.....	18
Kommunfullmäktige	19
Finansförvaltning.....	30

Bilaga 1: Nämndernas verksamhetsplaner 2025

Bilaga 2: Bolagens verksamhetsplaner 2025

Om dokumentet

Detta är Sävsjö kommuns verksamhetsplan för 2025. Nämndernas verksamhetsplaner ligger i en separat bilaga. De kommunala bolagens verksamhetsplaner ligger i en annan bilaga.

Kommunfullmäktige tar beslut om nämndernas budgetramar i juni. Utifrån dessa budgetramar utformar nämnderna sina verksamhetsplaner för kommande år. Under hösten görs tekniska justeringar av budgetramarna och fullmäktige fastställer sedan budgetramarna i november. Budgetprocessen för 2025 har sett lite annorlunda ut. Stora förändringar i invånarantal och stora behov i socialnämndens verksamhet föranledde att större justeringar gjordes inför höstens budgetbeslut än vad som ingår i de tekniska justeringarna. Det medförde också att beslutet sköts fram till december-sammanträdet.

Nämndernas verksamhetsplaner är framtagna utifrån kommunfullmäktiges beslut om budgetramar i juni. De förändringar i budgeten som gjorts inför det slutgiltiga beslutet i fullmäktige i december är inte med i nämndernas verksamhetsplaner i bilaga 1. Verksamhetsplanerna är därmed inte helt enligt gällande budget men de fyller ändå en viktig funktion i nämndernas arbete. I detta dokument finns ett tillägg till budgetöverenskommelsen som beskriver vilka ändringar som har skett mellan fullmäktigebesluten i juni och december. Samtliga tabeller i detta dokument visar de belopp som gäller enligt det senaste fullmäktige-beslutet. I vissa tabeller kan man jämföra med den budget som beslutades i juni.

Sävsjö kommun

Budgetöverenskommelse KF §79

Budgetöverenskommelse inför 2025

Inledning och utgångspunkter

Undertecknade lämnar härmed förslag till budget 2025 med utblick 2026–2027 samt fokusområden för 2025.

I ett för Sävsjö kommun ovanligt kärt ekonomiskt läge har den styrande majoriteten, bestående av samverkanspartierna Kristdemokraterna, Socialdemokraterna och Centerpartiet, gjort följande överenskommelse om budget inför 2025. Överenskommelsen utgår ifrån att ett önskvärt ekonomiskt resultat för kommunen bör ligga på minst ca 10 miljoner kronor. Detta för att kunna hantera oförutsedda händelser och finansiera investeringar.

Säkerhetsläget, med ett krig i Europa, och den demografiska utvecklingen fortsätter ställa krav på kommunens verksamheter. Därtill ses kvardröjande effekter av inflation, räntenivåer och lågkonjunktur. Den för kommunen viktiga trähusbranschen har drabbats särskilt hårt och arbetslösheten är fortsatt hög. Osäkerhet föreligger kring ytterligare statliga satsningar på kommunerna. Allt detta får konsekvenser för den kommunala ekonomin. Det finns samtidigt signaler om att den ekonomiska vändningen närmar sig, inte minst eftersom Riksbanken nu har börjat sänka styrräntan, vilket ger hopp om att företagen i kommunen får ny fart.

I förslaget till budget ingår en bibehållen skattesats med 21,92 kr. Förslaget utgår ifrån att kommunens invånarantal är oförändrat i jämförelse med 2024, vilket innebär ca 11 660 invånare. I förslaget finns både ambitionen att ge nämnderna erforderliga resurser för en fortsatt verksamhet med god kvalitet och att göra satsningar som på sikt skapar tillväxt i kommunen. Därför görs bedömningen att det också finns möjlighet till befolkningsökning efter 2025. Budgetförslaget utgår från att kommunen har ekonomiska resurser på drygt 901 miljoner kronor år 2025. Kommunens taxor uppräknas som utgångspunkt enligt index. Verksamheternas kostnader är beräknade till totalt ca 891 miljoner kronor. Det beräknade resultatet hamnar på 10,3 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,1 % av intäkterna.

Driftbudget

Totalt innehåller driftbudgeten nya satsningar på över 26 miljoner kronor. Det ska dessutom noteras att många tidigare satsningar på bland annat äldreomsorg, barn och elever i behov av särskilt stöd samt civilt försvar och beredskap ligger kvar.

Socialnämnden och äldreomsorg

Den nämnd som får den enskilt största satsningen 2025 är socialnämnden. Äldreomsorgen förstärks med 10 miljoner kronor. Hälso- och sjukvårdsområdet får ett tillskott med 2 miljoner kronor där fokus ska vara det förebyggande arbetet och rehabilitering. Det bedöms samtidigt finnas möjligheter till effektiviseringar inom socialförvaltningen genom bland annat digitalisering, ändrat arbete med försörjningsstöd samt ökad frisknärvaro. Nämnden ges redan 2024 resurser för att utreda orsakerna till de höga kostnaderna inom individ- och familjeomsorgen, med kravet att dessa ska minska under 2025.

Kultur- och fritidsnämnden erhåller en budgetförstärkning på 800 000 kronor som bland annat ska gå till hälsoarbete riktat mot målgruppen äldre. Vi ser detta som en viktig förebyggande insats som på sikt ska bidra till minskade kostnader inom omsorgen för denna målgrupp.

Barn och utbildning

Barn- och utbildningsnämnden erhåller 3 miljoner kronor för en fortsatt satsning på barn och elever i behov av särskilt stöd. Ambitionen är att öka andelen pedagoger ytterligare, för att ge barn och elever goda förutsättningar att lämna grundskolan med godkända resultat. Därtill sker en förstärkning av nämndens jobbskapande insatser, vilket är av särskild vikt utifrån den höga arbetslösheten. Samtidigt ställs krav på nämnden att vidta åtgärder för att minska kommunens kostnader för sin gymnasieskola.

Socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden får också medel för att kunna satsa på så kallade skolsociala team. På så sätt kan också medel från Skolverket och Socialstyrelsen erhållas för ytterligare insatser inom detta område.

Tillväxt och tillsyn

Myndighetsnämnden får ett tillskott på 1 200 000 kronor för att kunna fortsätta och förstärka arbetet med "Tillväxt & Tillsyn". Nämndens verksamhet har stor betydelse för attraktiviteten och tillväxtarbetet genom både tillståndsgivning och tillsyn. På tillsynssidan handlar det framför allt om att kommunen vill ta sitt ansvar för att inte mindre seriösa fastighetsägare ska kunna hyra ut lägenheter som inte motsvarar lagstiftningens krav. Det handlar också om att säkerställa att inte tomma industrilokaler kan utnyttjas för annan verksamhet än den är avsedd för. Resursförstärkningen bedöms samtidigt leda till ökade intäkter genom avgifter.

Kommunledningskontorets budget förstärks med 700 000 kronor för att, som en konsekvens av den nya översiktsplanen, förstärka arbetet med nya detaljplaner både för bostäder och industri. Genom detta lägger vi grunden för en fortsatt tillväxt inom kommunen både vad gäller befolkning och industrietableringar.

Attraktivitet och levande landsbygd

Vi kommer också satsa medel under 2025 för att öka kommunens attraktivitet. En del kommer handla om att förstärka kommunens platsvarumärke. En mer konkret insats är att vi satsar 1 miljon kronor på att tillgängliggöra tågförbindelser för fler, bland annat boende i Rörvik med omnejd, genom anslutningsbuss till en hållplats längs stambanan. På så sätt underlättas pendlande till arbete eller studier i exempelvis Växjö, Nässjö eller Jönköping. Detta är även en viktig landsbygdssatsning som läggs till raden av kommunens befintliga satsningar för en levande landsbygd, däribland på bredband, byapeng, gårdsbelysning och enskilda vägar.

Kommunövergripande – ständiga förbättringar, personal och samverkan

Vid sidan om mer nämndspecifika satsningar vill vi också göra satsningar riktat mot hela den kommunala organisationen. Medel ges för en tjänst med syftet att stärka medarbetarskapet, utbilda och från ett underifrånsperspektiv arbeta strukturerat med ständiga förbättringar och effektiviseringar. Därtill avsätter vi 2 miljoner kronor till konkreta personalbefrämjande åtgärder. Hälften av dessa medel ska användas till ett dubblerat friskvårdsbidrag. Den andra hälften ska användas till arbete med förebyggande hälsa och ökad frisknärvaro genom företagshälsovården, särskilt riktat dit behoven är som störst, såsom socialförvaltningen. Gratis kaffe ska erbjudas alla kommunanställda och respektive enhet får i uppdrag att hantera eventuella tillkommande kostnader för detta inom befintlig ram.

För att stärka en kommunövergripande samverkan riktat mot framför allt barn och unga som på olika sätt är i behov av särskilda insatser kommer vi avsätta medel för en social hållbarhetssamordnare. Denna person kommer få ett särskilt uppdrag att se över hur kommunen genom en förvaltningsövergripande samverkan kan erbjuda ännu effektivare insatser för denna målgrupp. En del i uppdraget handlar också om att bevaka möjligheten till extern finansiering

inom detta område. Satsningen ska ses som ett komplement till arbetet med ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Kommunövergripande effektiviseringar ska samtidigt genomföras. Flera av dessa har ett hållbarhetsperspektiv, exempelvis återanvändning, ändrade arbetsresemönster och energibesparing. Därtill finns möjligheter till effektivisering genom ständiga förbättringar, digitalisering och försäljning av kommunala fastigheter samt inom upphandlingsområdet.

Investeringsbudget

Budgeten innehåller också förslag på investeringar under 2025 på sammanlagt ca 112 miljoner kronor. Trots det kärva ekonomiska läget är det viktigt att tänka långsiktigt och framåtsyftande. Det finns också ekonomiska skäl för kommunen att hålla upppe investeringstakten i en sviktande konjunktur. Investeringar prioriteras utifrån om de bidrar till eller är en förutsättning för tillväxt samt om de på sikt kan innebära minskade kostnader eller begränsade kostnadsökningar.

Den nya stora investeringen 2025 är en ny förskola i Vrigstad. Vi avsätter också medel för ett förstärkt underhåll av befintliga lokaler, vilket bland annat kommer innebära att Stockaryds skola renoveras. Satsningen på asfaltering utökas kommande år. För renovering och utbyte av broar, inte minst längs enskilda vägar, tillskjuts ytterligare medel. Byte till LED-belysning ska ske snabbare. Resurser finns för färdigställandet av Ringgården. Slutligen avsätts medel för en ny centrummiljö i Sävsjö tätort och för industrimark i både Vrigstad och Stockaryd.

Fokusområden

Följande fyra fokusområden, som gäller för 2024, föreslås fastställas även för 2025.

- Tillväxt, näringsliv och arbetsmarknad
- Barn- och ungas välmående
- Framtida kompetensförsörjning
- Hållbarhet

Slutord

Vi vill, genom våra satsningar, bygga för framtiden. Sävsjö kommun ska kunna växa – både vad gäller befolkning, men också näringsliv – och hela kommunen ska leva. Vi vill fortsätta satsa för att ha kommunala kärnverksamheter med hög kvalitet, i alltifrån skola till omsorgerna. Kommunala verksamheter ska arbeta förebyggande och samtidigt ge hjälp och stöd till de som av olika skäl har ett sådant behov. Vi vill också ta krafttag för att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare där vi mår om medarbetarna.

Bilagor

1. Förslag till förändringar i driftbudgeten 2025
2. Förslag till viktigare investeringar 2025 (urval)

Sävsjö den 4 juni 2024

Therese Petersson (KD)

Göran Häll (S)

Christer Sandström (C)

Förslag till förändringar i driftbudgeten 2025

(Belopp i tkr)

<i>Satsningar</i>	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen – allmänna	-5 700	- 5 300	-5 300
HR-avd. – höjt friskvårdbidrag	-1 000	-1 000	-1 000
HR-avd. – förebyggande hälsoarbete, ökad frisknärvaro	-1 000	-1 000	-1 000
Utvecklingsavd. – detaljplanerare	-700	-700	-700
Utvecklingsavd. – platsvarumärke	- 400		
Utvecklingsavd. – social hållbarhetssamordnare	-800	-800	-800
Utvecklingsavd. – anslutningsbuss till tågförbindelser	-1 000	-1 000	-1 000
Kansli – ständiga förbättringar	-800	-800	-800
Kommunstyrelsen – teknisk nämnd	-1 000	-1 000	-1 000
Kompensation inflation	-1 000	-1 000	-1 000
Myndighetsnämnden	-1 200	-1 200	-1 200
Anställningar, ”Tillväxt & Tillsyn”	-1 200	-1 200	-1 200
Kultur- och fritidsnämnden	-800	-800	-800
Äldres hälsa med mera	-800	-800	-800
Barn- och utbildningsnämnden	-4 750	-4 750	-4 750
Barn och elever i behov av särskilt stöd	-3 000	-3 000	-3 000
Inflation skolskjutsar	-1 000	-1 000	-1 000
Jobbskapande insatser	-350	-350	-350
Skolsociala team	-400	-400	-400
Socialnämnden	-13 200	-13 200	-13 200
Äldreomsorg	- 10 000	- 10 000	- 10 000
Hälso- och sjukvård	-2 000	-2 000	-2 000
Ledningsstöd	-800	-800	-800
Skolsociala team	-400	-400	-400
Summa	-26 650	-26 250	-26 250
<i>Effektiviseringar</i>			
Socialnämnden	5 000	5 000	5 000
(fokus på individ- och familjeomsorg)			
Barn- och utbildningsnämnden	2 000	2 000	2 000
(gymnasieskola och komvux)			
Myndighetsnämnden	200	200	200
(ökade intäkter från avgifter)			
Övriga övergripande effektiviseringar	4 000	4 000	4 000
(hållbarhet, digitalisering, fastighetsförsäljning m.m.)			
Summa	11 200	11 200	11 200

Budgetöverenskommelse inför 2025

Förslag till viktigare investeringar 2025 (urval)

(Belopp i tkr)

<i>Investeringar</i>	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen – allmänna			
Samlade investeringsmedel (bl.a. industriutveckling Vrigstad och Stockaryd, centrumförnyelse Sävsjö)	19 500	21 000	19 000
Kommunstyrelsen – fastighetsförvaltning			
Samlade investeringsmedel (underhåll av befintliga fastigheter)	15 000	15 000	15 000
Renovering Ringgården	6 000		
Nybyggnation av förskola i Vrigstad	15 000	30 000	
Renovering Stockaryds skola	7 500		
Förskoleavdelning Stockaryd	9 000		
Reservkraft	5 000	5 000	
Kommunstyrelsen – teknisk nämnd			
Asfaltering	3 000	5 000	5 000
Utbyte till LED i gatubelysningen	1 500	1 500	
Byta och renovera broar	3 000	3 000	2 000
Kultur- och fritidsnämnden			
Underhåll av anläggningar		2 000	2 000
Ishallen (byte ventilation, LED-belysning)	1 350		
Solceller och nytt tak Sporthallen Sävsjö	2 000		
Renovering av familjebadet	1 400	1 000	
Total investeringsbudget	ca 112 000	ca 103 000	ca 68 000

Budgetöverenskommelse inför 2025

Tilläggsöverenskommelse

Undertecknade lämnar härmed förslag till justerad budget 2025 med utblick 2026–2027.

Per sista oktober prognosticerades ett underskott om ca 13 miljoner kr för innevarande år. Det ökande behov, inte minst inom socialförvaltningen, som ligger bakom minusresultatet kommer kvarstå under år 2025. Den höga arbetslösheten fortsätter vara en utmaning. Fler externa placeringar och äldre med allt större vårdbehov har bidragit till ökande kostnader. Det har blivit än mer tydligt att socialnämnden inte har en tillräcklig budgetram trots beslutade satsningar. Under hösten har det även skett en minskning av invånarantalet. Allt detta får konsekvenser för den kommunala ekonomin och föranleder att den budget för 2025 som beslutades i juni behöver justeras. Därför har den styrande majoriteten, bestående av samverkanspartierna Kristdemokraterna, Socialdemokraterna och Centerpartiet, gjort följande tilläggsöverenskommelse om budget inför 2025.

Utgångspunkterna för det justerade budgetförslaget är att göra nödvändiga tillskott för att värna om kärnverksamheterna samt bibehålla skattesatsen på 21,92 kr. Driftöverskottsmålet ändras från 2 % till mer realistiska 1 % i snitt över en femårsperiod, men med ambitionen att målet ska återgå till 2 % när ekonomin tillåter. Det nya budgetförslaget tar hänsyn till aktuellt invånarantal på ca 11 560, vilket är 100 lägre än i budgetbeslutet i juni, med minskade skatteintäkter som följd. Efter år 2025 bedöms invånarantalet öka med 20 personer per år. Budgetförslaget utgår från att kommunen har ekonomiska resurser på ca 924,6 miljoner kr år 2025. Därutöver nyttjas resultatutjämningsreserven preliminärt med ca 6,6 miljoner kr för att uppnå balanskravet.

Förändringarna som föreslås jämfört med budgetbeslutet i juni är i huvudsak följande.

Ytterligare 17,2 miljoner kr tillskjuts socialnämndens verksamheter för att bland annat möta ett ökat behov inom äldreomsorgen. Tillsammans med de tidigare beslutade satsningarna om ca 14 miljoner kr uppgår alltså förstärkningarna av socialnämnden år 2025 till över 30 miljoner kr. Samtidigt återkallas även den beslutade effektiviseringen om 5 miljoner kr år 2025 inriktad mot individ- och familjeomsorgen. Utifrån en nyligen presenterad utredning om verksamheten bedöms det dock finnas potential till effektiviseringar på längre sikt.

Tidigare beslutade satsningar på personalfrämjande, ständiga förbättringar samt anslutningsbuss ligger kvar men justeras, delvis utifrån faktiska kostnader. Därtill skjuts vissa satsningar till kommande år. En ytterligare detaljplanerare tillsätts först år 2026. Tillskottet till kultur- och fritidsnämnden gällande äldres hälsa planeras nu till år 2026. Här kan noteras att medel finns för det pågående arbetet med äldres hälsa genom Hälsocenter. Arbetet med Tillväxt och Tillsyn inom myndighetsförvaltningen har redan inletts och utrymme finns inom befintlig ram. Därför ska föreslagna tillskott ske under åren 2026 och 2027.

Alla nämnder kommer behöva dra sitt strå till stacken för att driftöverskottsmålet ska uppnås. En kommunövergripande effektivisering placeras centralt som kommunledningen ska hantera under året. Exempel på möjliga åtgärder är minskad administration och ett intensifierat arbete för ökad frisknärvaro. Tekniska nämnden ska effektivisera sin verksamhet och verka för ökade intäkter på externa tjänster. Kultur- och fritidsnämnden får också i uppdrag att hitta effektiviseringar. Även med nya föreslagna tillskott kommer det krävas att socialnämnden vidtar åtgärder för att hålla budgeten. Barn- och utbildningsnämnden behöver anpassa verksamheten bland annat utifrån förändrat barnantal, men inga ytterligare effektiviseringar tillkommer och effektiviseringen på gymnasiet återkallas på grund av övergången till Höglandsförbundet. Satsningar på barn och elever i behov av särskilt stöd, jobbskapande åtgärder samt skolsociala team kvarstår.

Tillsammans kan vi ta oss igenom en tuff tid och lägga en grund att bygga på inför att det vänder!

Therese Petersson (KD)

Göran Häll (S)

Christer Sandström (C)

Resultatbudget

Tabellen visar hur den budgeterade resultaträkningen ser ut enligt den driftsbudget som beslutades av kommunfullmäktige i juni 2024. Som jämförelse finns resultaträkning för föregående år samt budget och prognos för innevarande år. Beloppen är i tusentals kronor.

Resultatbudget med jämförelseår

Resultatrad	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	175 175	185 000	198 751	190 000	192 000	194 000
Verksamhetens kostnader	-1 028 327	-1 057 773	-1 096 964	-1 075 674	-1 100 445	-1 125 694
Av- och nedskrivningar	-29 021	-32 000	-33 960	-36 553	-35 821	-33 518
Verksamhetens nettokostnad	-882 173	-904 773	-932 173	-922 227	-944 266	-965 212
Skatteintäkter	559 296	567 589	564 886	592 734	609 930	632 406
Generella statsbidrag och utjämning	347 507	334 735	344 697	335 441	346 594	352 916
Verksamhetens resultat	24 630	-2 449	-22 590	5 948	12 258	20 110
Finansiella intäkter	11 303	9 716	11 116	9 696	9 696	5 696
Finansiella kostnader	-3 564	-4 000	-1 291	-5 300	-8 900	-8 900
Resultat efter finansiella poster	32 369	3 267	-12 765	10 344	13 054	16 906
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	32 369	3 267	-12 765	10 344	13 054	16 906

Tabellen nedan visar hur den budgeterade resultaträkningen ser ut enligt den driftsbudget som fastställs av kommunfullmäktige i december 2024. Beloppen är i tusentals kronor.

Resultatbudget, fastställd

Resultatrad	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	190 000	192 000	194 000
Verksamhetens kostnader	-1 088 316	-1 101 528	-1 108 647
Av- och nedskrivningar	-37 913	-41 276	-41 199
Verksamhetens nettokostnad	-936 229	-950 804	-955 846
Skatteintäkter	583 537	602 517	621 313
Generella statsbidrag och utjämning	338 538	350 896	360 420
Verksamhetens resultat	-14 154	2 609	25 887
Finansiella intäkter	12 696	9 696	7 696
Finansiella kostnader	-5 100	-5 375	-5 625
Resultat efter finansiella poster	-6 558	6 930	27 958
Extraordinära poster	0	0	0
Årets resultat	-6 558	6 930	27 958

Driftbudget per nämnd

I tabellen som följer visas hur budgeten för budgetåret och planperioden som beslutades av kommunfullmäktige i juni 2024 fördelar sig på kommunens nämnder. För jämförelse finns nämndernas utfall i det senaste bokslutet samt budget och prognos för innevarande år. Beloppen är i tusentals kronor.

Nämndernas rambudget med jämförelseår

Nämnd	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunfullmäktige	-1 959	-1 491	-1 665	-1 515	-1 536	-1 559
Kommunstyrelse, allmänna frågor	-78 353	-78 340	-82 949	-84 510	-85 110	-85 745
Kommunstyrelse, teknisk nämnd	-27 706	-28 494	-28 715	-29 113	-29 166	-29 223
Barn- och utbildningsnämnd	-370 533	-382 281	-389 524	-386 343	-388 845	-389 304
Socialnämnd	-320 481	-335 136	-360 135	-345 412	-346 406	-348 013
Kultur- och fritidsnämnd	-28 175	-31 123	-32 515	-32 443	-32 666	-32 903
Myndighetsnämnd	-6 619	-7 667	-7 155	-9 222	-8 445	-8 470
Överförmyndarnämnd	-1 425	-1 697	-1 560	-1 697	-1 697	-1 697
Valnämnd	-84	-282	-282	-27	-382	-27
Revision	-849	-854	-854	-864	-874	-884
Summa nämnder	-836 184	-867 365	-905 354	-891 146	-895 127	-897 825
Finansförvaltning	868 553	870 632	892 589	901 489	908 181	914 731
Resultat, totalt	32 369	3 267	-12 765	10 343	13 054	16 906

Tabellen nedan visar nämndernas rambudget enligt beslut av kommunfullmäktige i december 2024. Beloppen är i tusentals kronor.

Nämndernas rambudget, fastställd

Nämnd	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunfullmäktige	-1 515	-1 536	-1 559
Kommunstyrelse, allmänna frågor	-92 395	-93 798	-94 433
Kommunstyrelse, teknisk nämnd	-28 905	-28 958	-29 015
Barn- och utbildningsnämnd, exkl gymnasieskola	-311 445	-310 772	-308 746
Barn- och utbildningsnämnd, gymnasieskola	-83 847	-87 255	-86 774
Socialnämnd	-372 224	-366 986	-353 811
Kultur- och fritidsnämnd	-31 343	-32 266	-32 503
Myndighetsnämnd	-7 995	-8 118	-8 643
Överförmyndarnämnd	-1 697	-1 697	-1 697
Valnämnd	-27	-382	-27
Revision	-864	-874	-884
Summa nämnder	-932 257	-932 642	-918 092
Finansförvaltning	925 699	939 572	946 050
Resultat, totalt	-6 558	6 930	27 958

Investeringsbudget per nämnd

Tabellen som följer visar nämndernas totala investeringsbudget för budgetåren 2025–2026 och planperioden 2027 enligt beslut av kommunfullmäktige i juni 2024. Föregående års bokslut och innevarande års budget och prognos finns som jämförelse. Beloppen är i tusentals kronor.

Nämnd	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027
Kommunstyrelse, allmänna frågor	74 540	153 453	140 923	79 050	67 650	45 650
Kommunstyrelse, teknisk nämnd	9 956	12 811	11 511	14 800	15 900	12 900
Barn- och utbildningsnämnd	6 159	5 225	4 929	7 800	10 800	4 000
Socialnämnd	1 456	3 168	2 081	4 640	2 000	2 000
Kultur- och fritidsnämnd	22 418	7 090	7 109	6 200	5 950	3 100
Myndighetsnämnd	0	170	120	100	350	100
Summa	114 529	181 917	166 673	112 590	102 650	67 750

Tabellen nedan visar nämndernas totala fastställda investeringsbudget enligt beslut i kommunfullmäktige i december 2024. Beloppen är i tusentals kronor.

Nämnd	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027
Kommunstyrelse, allmänna frågor	56 450	76 650	45 650
Kommunstyrelse, teknisk nämnd	9 800	15 900	12 900
Barn- och utbildningsnämnd	5 950	10 950	4 000
Socialnämnd	4 640	2 000	2 000
Kultur- och fritidsnämnd	5 600	5 950	3 100
Myndighetsnämnd	100	350	100
Summa	82 540	111 800	67 750

Balansbudget / finansieringsbudget

Balansbudget

Tabellerna visar hur budgeten påverkar kommunens tillgångar, skulder och egna kapital, enligt beslut i kommunfullmäktige i december 2024. Beloppen är i tusentals kronor.

Tillgångar

Tillgång	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Materiella anläggningstillgångar	625 750	756 360	746 977	816 044	886 568	913 119
Finansiella anläggningstillgångar	24 433	25 472	25 879	26 989	26 989	26 989
Summa anläggningstillgångar	650 183	781 832	772 856	843 033	913 557	940 108
Bidrag till infrastruktur	3 324	3 048	3 048	2 773	2 498	2 223
Förråd med mera	10 503	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000
Fordringar	96 854	60 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Kassa och bank	155 245	131 236	41 293	44 425	45 499	46 693
Summa omsättningstillgångar	262 602	204 236	124 293	127 425	128 499	129 693
Summa tillgångar	916 109	989 116	900 197	973 231	1 044 554	1 072 024

Eget kapital, avsättningar och skulder

Skuld	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Årets resultat	32 369	3 267	-12 765	-6 558	6 930	27 958
Resultatutjämningsreserv	60 000	60 000	60 000	47 142	38 584	38 584
Övrigt eget kapital	517 643	532 896	550 012	550 105	552 105	559 035
Summa eget kapital	610 012	596 163	597 247	590 689	597 619	625 577
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	9 592	9 305	9 456	9 231	8 816	8 529
Andra avsättningar	36 543	37 882	37 520	38 571	39 651	40 761
Summa avsättningar	46 135	47 187	46 976	47 802	48 467	49 290
Långfristiga skulder	47 012	145 766	55 974	134 740	198 468	197 157
Kortfristiga skulder	212 950	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Summa skulder	259 962	345 766	255 974	334 740	398 468	397 157
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	916 109	989 116	900 197	973 231	1 044 554	1 072 024
Borgensåtagande	938 100	938 100	942 015	942 015	942 015	942 015
Pensionsförpliktelser före 1998 inkl. löneskatt	250 401	254 157	258 900	254 157	245 822	234 264

Finansieringsbudget (kassaflödesanalys)

I tabellen kan man läsa hur kommunens kassaflöde påverkas av budgeten, enligt beslut i kommunfullmäktige i december 2024. Beloppen är i tusentals kronor.

Kassaflödespost	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Årets resultat enligt resultaträkning	32 369	3 267	-12 765	-6 558	6 930	27 958
Justering för ej likviditetspåverkande poster	31 803	34 306	35 077	39 014	42 216	42 297
Poster som redovisas i annan sektion	-98	0	-93	0	0	0
<i>Medel från verksamheten före ändring av rörelsekapital</i>	<i>64 074</i>	<i>37 573</i>	<i>22 219</i>	<i>32 456</i>	<i>49 146</i>	<i>70 255</i>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	4 639	0	26 854	0	0	0
Ökning/minskning förråd, lager och exploateringsverksamhet	-122	0	-2 497	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	24 298	10 000	-12 950	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	92 889	47 573	33 626	32 456	49 146	70 255
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-114 244	-146 520	-155 187	-106 980	-111 800	-67 750
Erhållna investeringsbidrag och andra inkomster	63	0	0	0	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	98	0	93	0	0	0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-1 200	-1 110	-1 264	-1 110	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	1 354	0	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-113 929	-147 630	-156 358	-108 090	-111 800	-67 750
Nyupptagna lån	0	100 000	10 000	80 000	65 000	0
Amortering av långfristiga skulder	-1 148	-1 234	-1 038	-1 234	-1 272	-1 311
Förändring av långfristiga skulder	0	0	0	0	0	0
Förändring av finansiella anläggningstillgångar	0	0	-182	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 148	98 766	8 780	78 766	63 728	-1 311
Årets kassaflöde	-22 188	-1 291	-113 952	3 132	1 074	1 194
Likvida medel vid årets början	177 433	132 527	155 245	41 293	44 425	45 499
Likvida medel vid årets slut	155 245	131 236	41 293	44 425	45 499	46 693

Balanskravsresultat

Det kommunala balanskravet är föreskrivet i kommunallagen och trädde i kraft år 2000. Balanskravet utgör en undre gräns för budgeterad och redovisad nivå på årets resultat och innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna i resultaträkningen. Om ett negativt resultat ändå uppstår är huvudprincipen att underskottet ska återställas via ett motsvarande överskott inom tre år. Om kommunen har medel i en resultatutjämningsreserv (RUR) får dessa medel användas för att återställa ett negativt resultat i en balanskravsutredning. Sedan 2013 är det möjligt för kommuner att sätta av överskott till en resultatutjämningsreserv. Detta för att balansera sitt ekonomiska resultat över åren. Överskott ska kunna reserveras i RUR under finansiellt goda tider för att sedan användas för att täcka hela eller delar av underskott under finansiellt svagare tider. RUR kan därmed bidra till att skapa stabilare planeringsförutsättningar. Det är kommunfullmäktige som beslutar om riktlinjer för när medel ur RUR får användas. Kommunfullmäktige beslutade i december 2024 om följande riktlinjer:

”Reserven får disponeras under lågkonjunktur. Det innebär att när det underliggande skatteunderlaget under ett år ökar i lägre takt än genomsnittet för de tio senaste åren får medel ur reserven utnyttjas. Vid bedömning av om det råder lågkonjunktur kan hänsyn även tas till större kostnadsökningar. Resultatutjämningsreserven kan då användas för att täcka upp underskott för att få lite mer tid att anpassa verksamheterna till det nya högre kostnadsläget.

Reserven får även användas för att täcka oförutsedda underskott och därmed uppfylla balanskravet i boksluten.

Preliminärt beslut om nyttjande fattas i budget för kommande år, och fastställs i samband med bokslut.”

Resultatutjämningsreserven uppgår i kommunen till 60 miljoner kronor per 2023-12-31. Prognosen för resultatet för 2024 visar ett underskott på -12 765 tusen kronor. Det råder lågkonjunktur för året och det underliggande skatteunderlaget har utvecklats i lägre takt än genomsnittet varför medel kan nyttjas ur resultatutjämningsreserven för att återställa balanskravsresultatet för året.

För 2025 budgeterar kommunen med ett negativt resultat på - 6 558 tusen kronor. Det rådande ekonomiska läget med kraftigt ökade priser på varor, tjänster och pensioner i kombination med en negativ befolkningsutveckling har medfört att de budgeterade kostnaderna överstiger de budgeterade intäkterna. Bedömning görs att det rådande läget omfattas av kommunens riktlinjer för RUR varför medel kan nyttjas ur den för att återställa resultatet för 2025.

Balanskravsutredning

Balanskravsutredning (tkr)	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Årets resultat	-12 765	-6 558	6 930	27 958
- reducering av samtliga realisationsvinster	-93	-2 000	0	0
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0	0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-12 858	-8 558	6 930	27 958
- reservering av medel till resultatreserv	0	0	0	0
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	12 858	8 558	0	0
Balanskravsresultat	0	0	6 930	27 958

Resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserv, RUR (tkr)	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ingående värde	60 000	47 142	38 584	38 584
Reservering till RUR	0	0	0	0
Disponering av RUR	-12 858	-8 558	0	0
Utgående värde	47 142	38 584	38 584	38 584

Finansiella mål

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning. Detta skapas genom att verksamheterna drivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.

För verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Målen ska uppnås med lägsta möjliga resursinsatser och med ett långsiktigt perspektiv i fokus.

I kommunens övergripande utvecklingsstrategi betonas vikten av ett ansvarsfullt förvaltarskap bland annat genom de övergripande målen om att vi ska leverera kommunal service och tjänster med god kvalitet och att vi ska arbeta för kostnadseffektivisering och god ekonomisk hushållning.

Det senaste året har befolkningsutvecklingen varit negativ för kommunen vilket påverkar våra skatteintäkter negativt. Det tillsammans med att lågkonjunkturen har drabbat kommunen hårt genom ökad arbetslöshet och inflationen som har höjt priserna på varor, tjänster och pensioner gör att kommunen visar ett negativt resultat för 2025. Inflationen har visserligen gått ner under året och ligger nu på runt Riksbankens inflationsmål men priserna på varor och tjänster ligger kvar på en hög nivå. Pensionskostnaderna ökade med 73% från 2022 års nivåer till 2024. Dessa kostnader kommer att sjunka under 2025 men de kommer inte att sjunka tillbaka helt utan kommer ligga ca 26% över 2022 års kostnadsnivåer. Utmaningar som finns för kommunen är

att under 2024 har invånarantalet sjunkit mycket och den demografiska utvecklingen går mot att andelen äldre ökar medan andelen yngre och invånare i yrkesverksam ålder minskar. Detta gör att kommunen behöver ställa om sina verksamheter kommande år för att kunna möta de nya behoven. Andra områden som kommunen har stora utmaningar i är inom Individ och familjeomsorgen (IFO) samt gymnasieskolan. Här har ett förändringsarbete påbörjats då gymnasieskolan ska in i ett gemensamt gymnasieförbund från och med 2025 och inom IFO har utredning gjorts för att genomlys verksamheten och hitta förbättringsåtgärder. Förändringsarbeten tar tid och det påverkar budgeten för 2025. Sammantaget så kommer resultatnivåerna därför att vara lägre under några år framåt. I takt med att förändringsarbeten genomförs så kommer resultatnivåerna att återställas på sikt.

Finansiella mål

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta om finansiella mål för ekonomin som har betydelse för en god ekonomisk hushållning. De finansiella målen för 2024 har varit följande:

- Årets resultat ska i snitt över en femårsperiod vara minst 2% av skatteintäkter och generella bidrag.
- Kommunkoncernens långfristiga skulder ska inte öka under en åttaårsperiod.*
- Bibehållen kommunalskatt.

*Utgångsläge är 2020-01-01. I de långfristiga skulderna ingår ej statliga investeringsstöd.

På grund av att resultaten kommer att vara på lägre nivåer de närmaste åren behöver det finansiella resultatmålet revideras. Resultatmålet sänks därför med en procent. Den nya nivån på resultatmålet bedöms som godtagbar för att kommunen inte ska behöva vidta för drastiska åtgärder i verksamheterna under de kommande åren.

Följande finansiella mål gäller för verksamhetsplan 2025–2027:

Mål	Måltal
Driftöverskott	Årets resultat ska i snitt över en femårsperiod vara minst 1% av skatteintäkter och generella bidrag.
Kommunkoncernens långfristiga skulder	Kommunkoncernens långfristiga skulder ska inte öka under en åttaårsperiod.
Bibehållen kommunalskatt	Kommunalskatten ska vara oförändrat 21,92 %

Ekonomiska nyckeltal

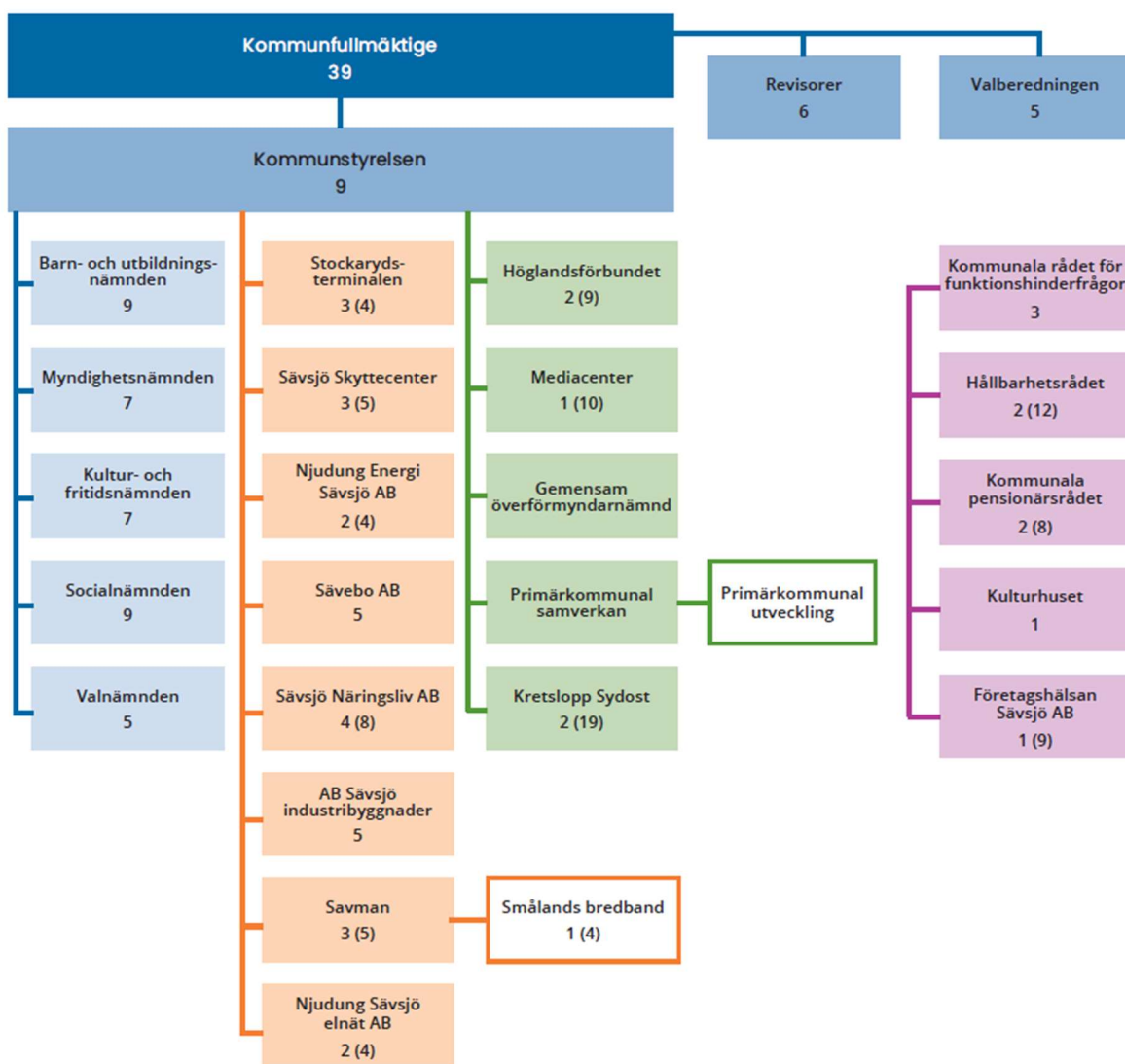
Verksamhetsindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Antal invånare	11 677	11 721	11 709	11 771	11 668
Soliditet inklusive pensionsåtagande kommunkoncernen (%)	17	19	22	25	27
Kassalikviditet i kommunkoncernen (%)	107	119	141	113	103
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar (andel %)	102	182	91	90	54
Genomförandegrad av beslutade investeringar (utfall/beslutad budget) (%)	76	49	61	68	74
Verksamhetens totala nettokostnader i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag. (%)	97	96	95	96	97

Sammandrag

I tabellen som följer kan man följa utvecklingen av några utvalda nyckeltal. De tre sista kolumnerna visar hur budgeten som antogs av kommunfullmäktige i december 2024 påverkar nyckeltalen.

Nyckeltal	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Antal invånare (per 31/12)	11 771	11 668	11 720	11 560	11 560	11 580	11 600
Utdebitering allmän kommunalskatt, kr	21,92	21,92	21,92	21,92	21,92	21,92	21,92
Omsättning (intäkter, skatteintäkter och generella statsbidrag), tkr	1 044 701	1 081 978	1 087 324	1 108 334	1 112 075	1 145 413	1 175 733
Verksamhetens nettokostnader, tkr	-825 410	-882 173	-904 773	-932 173	-936 229	-950 804	-955 846
Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag, tkr	863 528	906 803	902 324	909 583	922 075	953 413	981 733
Årets resultat	44 120	32 369	3 267	-12 765	-6 558	6 930	27 958
Nettoinvestering, tkr	93 280	114 529	146 520	155 187	106 980	111 800	67 750
Anläggningstillgång, tkr	563 479	650 183	781 832	772 856	843 033	913 557	940 108
Likvida medel, tkr	177 433	155 245	131 236	41 293	44 425	45 499	46 693
Eget kapital, tkr	577 643	610 012	596 163	597 247	590 689	597 619	625 577
Långfristiga skulder, tkr	48 609	47 012	145 766	55 974	134 740	198 468	197 157
Pensionsskuld inom linjen (inkl. löneskatt), tkr	248 955	250 401	254 157	258 900	254 157	245 822	234 264
Soliditet (eget kapital/tillgång), %	67,3	66,6	60,3	66,3	60,7	57,2	58,4
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser före 1998, %	52,2	52,3	48,0	51,5	48,1	46,3	47,9
Kassaflöde (resultat/intäkter), %	6,8	5,7	3,2	1,9	2,8	4,2	5,9

Kommunens organisation

Bilden visar den kommunala organisationen i Sävsjö. Siffrorna anger antal ledamöter. Där siffror förekommer inom parentes anger dessa det totala antalet ledamöter.

Kommunfullmäktige

Verksamhetsidé

Kommunernas uppdrag på en övergripande nivå kan utifrån ett medborgarperspektiv beskrivas i tre olika uppdrag (enligt Sveriges kommuner och regioner (SKR)).

- Serviceuppdrag
- Demokratiuppdraget
- Samhällsutvecklingsuppdrag.

I serviceuppdraget ligger grunden för en fungerande välfärd. Här ingår utbildning, trygghet, skola, omsorg, sjukvård mm. Demokratiuppdraget kan handla om att ta tillvarata medborgarnas intresse och stärka medborgarnas förtroende. Samhällsutvecklingsuppdraget genomförs ofta tillsammans med andra aktörer för att hantera komplexa samhällsutmaningar.

Grunduppdrag

Kommunfullmäktiges uppdrag finns beskrivet i kommunallagen (2017:725). Kapitel fem handlar om kommunfullmäktiges uppgifter.

1 § Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen eller regionen, främst

1. mål och riktlinjer för verksamheten,
2. budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor,
3. nämndernas organisation och verksamhetsformer,
4. val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar,
5. val av revisorer,
6. grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda,
7. årsredovisning och ansvarsfrihet,
8. folkomröstning i kommunen eller regionen, och
9. extra val till fullmäktige.

Viktiga styrdokument

Statlig styrning

Exempel på både övergripande lagstiftning som sätter ramarna för kommunens verksamhet från statlig nivå (lex generalis) och speciallagstiftningar för enskilda verksamhetsområden är:

- Kommunallagen (2017:725)
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
- ”Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter”
- Redovisning Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:596)
- Upphandling Lag om offentlig upphandling (2016:1145)
- Arbetsmiljölagen (1977:1160)
- Dokumenthantering Arkivlagen (1990:782)
- Säkerhetsskyddslag (2018:585)
- Plan- och bygglag (2010:900)
- Övriga speciallagstiftningar inom respektive områden.

Kommunal styrning

- Sävsjö kommuns utvecklingsstrategi,
- Upphandlingspolicy,
- Dataskyddspolicy,
- Översiktsplan,
- Kommunstyrelsens reglemente och kommunfullmäktiges arbetsordning utgör organisatoriska styrdokument.
- Övriga kommunala styrdokument inom respektive område.

Beskrivning av organisation

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ med 39 ledamöter.

Den 11 september 2022 genomfördes val till riksdag, region och kommun. För mandatperioden 2023-2026 fördelar sig mandaten i kommunfullmäktige enligt följande:

- Arbetarpartiet – Socialdemokraterna: 8
- Centerpartiet: 3
- Kristdemokraterna: 12
- Moderata Samlingspartiet: 9
- Sverigedemokraterna:
- Vänsterpartiet: 1

Kommunfullmäktige utser ledamöter i kommunstyrelsen, övriga kommunala nämnder och i de kommunala bolagens styrelser. Kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller av annan större vikt för kommunen. Sammanträdena är offentliga och hålls i regel en gång per månad.

Kommunalt partistöd lämnas till politiska partier som är representerade i kommunfullmäktige. Utbetalning sker till den lokala partiorganisationen.

Sedan mandatperioden 2019–2022 (KF 2018-06-18 §70) drivs överförmyndarnämnden för Sävsjö, Nässjö och Vetlanda samordnat. Ordförandeskapet pendlar i tvåårsintervaller bland de samverkande kommunerna. 2019 och 2020 hade Sävsjö kommun ordförandeskapet.

Den politiska organisationen består av nämnder och kommunala bolag samt delägarskap i olika organisationer. Politisk representation finns också i form av medverkan i olika råd och sammanslutningar.

Aktier och andelar

- AB Sävsjö Industribyggnader
- Sävbo AB
- Njudung Energi Sävsjö AB
- Njudung Sävsjö Elnät AB
- Savman AB
- Sävsjö Näringslivs AB
- Träcentrum Nässjö Kompetensutveckling AB
- Smålands Turism AB
- Kommunal Energirådgivning i Vätterbygden AB
- Kommunassurans Syd Försäkrings AB
- Stockarydsterminalen AB
- Inera AB
- Sävsjö SkytteCenter ekonomisk förening
- Kommuninvest ekonomisk förening

Förutom detta väljer kommunfullmäktige representanter och ombud till;

Sävsjö kommuns stiftelser, föreningen Sävsjöortens företagshälsovårdscentral och företagshälsoan i Sävsjö, Lagans vattenråd, kommunalförbundet Mediacenter, Höglandsförbundet, Kulturhuset, Sveriges ekokommuner SEKOM, Miljöresurs Linné, Vattenhushållning i Emåns avrinningsområde, begravningsombud och representanter i kommunala rådet för funktionshinder, pensionärsrådet och hållbarhetsrådet. Till sist väljer man också gode män till lantmäteriförrättningar.

Samverkan - intern och extern

I kommunens utvecklingsstrategi står det så här;

"Att arbeta tillsammans innebär att stimulera samverkan och helhetsperspektiv, att bygga tillitsfulla relationer samt säkerställa att medarbetaren kan, vill och vågar hjälpa medborgaren. Men det handlar också om att de som bor i kommunen känner delaktighet i kommunens arbete och tar sitt ansvar för att bygga ett långsiktigt hållbart samhälle.

I slutet av januari 2024 genomfördes en landsbygdsdialog, denna gång i Möcklehults bygdegård

där vi samtalade om hur vi tillsammans kan utveckla landsbygden.

I mitten av maj 2024 arrangerades för första gången ett dialogmöte i Sävsjö tätort på tema attraktivitet. Kvällen innehöll både föreläsning och workshops. Resultatet av dialogerna kommer bli användbart i ett framtida arbete med platsvarumärke för Sävsjö kommun.

Sävsjö kommun deltar sedan många år i "Kommunens kvalitet i korthet" (KKiK) som är ett nationellt projekt som samordnas av Sveriges kommuner och regioner. Genom att delta i nätverket får kommunen möjlighet till erfarenhetsutbyte med andra kommuner och får ta del av ny kunskap som kan användas som en grund i styrning men också i dialog med medborgarna.

I kommunstyrelsens verksamhetsplan beskrivs en del av de regionala nätverk och övriga aktörer som Sävsjö kommun samverkar med i olika frågor.

Kompetensförsörjning

Sävsjö kommun växer och ska vara en attraktiv plats att leva på och arbeta i. Den demografiska utvecklingen, med färre i yrkesverksam ålder kommer dock att öka efterfrågan på välfärdstjänster och minska andelen människor som står till arbetsmarknadens förfogande.

Ett av kommunfullmäktiges fokusområde handlar om framtida kompetensförsörjning. Syftet med fokusområdet är att stärka arbetsgivarvarumärket Sävsjö kommun.

En kompetensförsörjningsstrategi har tagits fram som ska stödja ett arbetssätt centralt och i förvaltningarna kring rekryterings- och utbildningsfrågor.

Kompetensförsörjning lyfts upp som en särskilt viktig utmaning i flera verksamheter.

Omvärldsbevakning

Budgetprocessen i Sävsjö kommunorganisation inleds med en omvärldsbevakning för att se vilka faktorer som kan komma att påverka resultatet och arbetet i verksamheterna. Till hjälp i denna omvärldsbevakning används ekonomirapporter från SKR som beskriver konjunkturläget. Även statistik och nyckeltal används i omvärldsbevakningen.

I ekonomirapporten från maj 2024 pekar man på en klart lägre befolkningstillväxt där antalet barn och unga minskar rejält. Detta kommer sätta sin prägel på kommunsektorn kommande år. Förändringen kommer innebära att resurser kommande år måste ställas om från verksamheter riktade mot barn och unga till verksamheter riktade mot äldre.

Under 2024 dämpas inflationen i flertalet av världens ekonomier och räntorna sjunker. De högre prisnivåerna ligger dock kvar och det kommer ta tid innan räntesänkningarna ger full effekt.

I Sverige har BNP-tillväxten dämpats mer än i stora delar av omvärlden under perioden 2022-2023 beroende på en högre räntekänslighet. Skatteunderlaget utvecklas svagt men bedöms växa igen från 2025.

Så här står det i ekonomirapporten från maj 2024:

"Svensk ekonomi har legat före andra länder i nedgångsfasen och vi räknar därför med en tidigare uppgång, med det kommer ändå dröja till 2025 innan de lägre räntorna slår igenom och tillväxten tar fart ordentligt"

En strategidag inleder budgetprocessen i början av varje år då politiker och tjänstepersoner informeras om aktuella förutsättningar.

I budgetdirektivet som varje år skickas ut till nämnder i februari månad redogörs vad nämnder har att förhålla sig till inför budget 2025 -2027 och vilka faktorer som kan komma att påverka resultaten kommande år.

Faktorer som lyfts fram i 2024 års budgetdirektiv är försämrad konjunktur, högre arbetslöshet och ökat behov av försörjningsstöd i kommunen. Även befolknings-utvecklingen är en viktig faktor som påverkar ekonomin.

Analys

Ett försämrat säkerhetsläge och ekonomisk oro

Det geopolitiska säkerhetsläget har de senaste åren haft stor påverkan på Sverige och därmed också på kommunerna. Det handlar om kriget i Europa och den påverkan detta har på den nationella säkerheten. Det handlar även om globala ekonomiska beroenden, där konflikter eller handelshinder av andra orsaker kan försvåra möjligheter att få tag på vissa insatsvaror.

Det försämrade säkerhetsläget påverkar även nationella aktörer och kriminalitet, med internationella kopplingar.

En följd av detta är en ökad polarisering, där olika intressen under lång tid har verkat med desinformation och spridning av konspirationsteorier för att skapa splittring och försvaga sammanhållningen i vårt samhälle.

Det gör förenklat att det finns grupper i samhället som har radikaliserats, tappat tilliten till myndigheter och samhället samt inte vill eller tillåts inkluderas i samhället. I våra kommuner finns ändå en relativt hög tillitsgrad i samhället, vi har ett starkt civilsamhälle och många vill hjälpa till. Dock finns individer och grupper som hamnar utanför med de risker det för med sig.

Den psykiska ohälsan har stigit i samhället sedan pandemin. Vi ser verkningar av det i exempelvis ohälsotal kopplat till narkotikabruk, i våld i nära relation, i barn som far illa i familjer som är drabbade. Den ekonomiska oron och att allt fler blivit arbetslösa den senaste tiden har också bidragit till en ökning.

Sävsjö kommun hanterar detta, dels genom att arbeta med ett nytt handlingsprogram för skydd och säkerhet tillsammans med Vetlanda och Nässjö kommuner samt Höglandets räddningstjänstförbund. Programmet träder i kraft under 2024.

Kommunen har en beredskapsgrupp som arbetar med beredskapen för våra verksamheter samt det civila försvaret.

Den nya lagstiftningen för det brottsförebyggande arbetet i kommunen har trätt i kraft och med det kommer en löpande lägesbild samt orsaksanalys och nytt åtgärdsprogram att tas fram för antagande senast 1 juli 2024.

Kommunen arbetar aktivt med att få fram så många arbetsmarknadsåtgärder som möjligt, för att arbetslösa ska få en meningsfull sysselsättning och rustas för att kunna återvända till arbetsmarknaden och till egenförsörjning.

Verksamhetsrisk

Pandemin tydliggjorde områden där vi är sårbara och har särskilda utmaningar. Ett sådant område är kompetensförsörjning. I arbetet med fokusområden på en kommunövergripande nivå har en plan tagits fram om hur kommunen fortsatt ska kunna vara en attraktiv arbetsgivare.

Kostnader för kommunala tjänster har ökat betydligt snabbare än tidigare. Oron i omvärlden kan innebära minskade skatteintäkter och ökade kostnader för exempelvis försörjningsstöd.

En ökad ränta med en procentenhet skulle medföra ökade kostnader på 8 miljoner kronor i den kommunala koncernen.

En fastighetsgrupp träffas regelbundet för att samordna frågor om underhåll och kommande investeringar.

Finansiell risk

Kommunkoncernens finansiella risker och finansieringsbehov är prioriterat i budgetprocessen. De stora investerings- och underhållsbehoven kommer sätta fokus på detta ytterligare. Vi deltar sedan flera år tillsammans med övriga kommuner i länet i Kommunforskning i Västsveriges framtagande av finansiella profil. I denna får vi ta del av en riskvärdesanalys och kommunkoncernens finansiella ställning analyseras.

Risk- och väsentlighetsanalys kopplat till intern kontroll samt arbete med beredskaps- och kontinuitetshantering.

Arbetet med risk- och väsentlighetsanalys och intern kontroll ingår numera i målstyrningsmodellen i Stratsys. Ett stödmaterial har tagits fram för att kunna arbeta med kontinuitetshantering i våra verksamheter.

Sammanfattning

Den osäkerhet och oro som råder i vår omvärld får stor påverkan för kommunen på flera plan. Det kan handla om att hantera kostnadsutvecklingen, el- och energienergikris men också att kunna möta den oro som växer bland medborgare, näringsliv och föreningar.

Vi arbetar med att lösa kortsiktiga utmaningar men ska samtidigt också arbeta långsiktigt och förebyggande. I budgetöverenskommelsen finns en del av detta arbete beskrivet.

Det finns en samstämmighet bland politiker och tjänstepersoner om att fortsätta arbetet med de övergripande fokusområdena barn och ungas välmående, hållbarhet, tillväxt, näringsliv och arbetsmarknad samt framtida kompetensförsörjning.

I budgetöverenskommelsen finns flera satsningar som kan bidra till ett fortsatt arbete i fokusområdena. Några exempel;

- Förebyggande arbete och rehabilitering inom hälso- och sjukvårdsområdet (Hållbarhet)
- Hälsoarbete riktat mot målgruppen äldre (Hållbarhet)
- Barn och elever i behov av särskilt stöd (Barn- och ungas välmående)
- Förstärkning av jobbskapande insatser (Tillväxt, näringsliv och arbetsmarknad)
- Skolsociala team (Barn- och ungas välmående)
- Förstärka arbetet med tillsyn och tillväxt (Tillväxt, näringsliv och arbetsmarknad)
- Förstärka arbete med nya detaljplaner för bostäder och industri (Tillväxt, näringsliv och arbetsmarknad)
- Förstärka kommunens platsvarumärke (Tillväxt, näringsliv och arbetsmarknad)
- Anslutningsbuss till tågförbindelser (Tillväxt, näringsliv och arbetsmarknad, Framtida kompetensförsörjning)
- Personalfrämjande åtgärder (Framtida kompetensförsörjning)
- Social hållbarhetssamordnare (Barn- och ungas välmående, Hållbarhet)

Dessutom finns satsningar i budgetöverenskommelsen om att arbeta kommunövergripande med ständiga förbättringar. Det här är ett prioriterat område som föreslås bli kommunstyrelsens fokusområde.

Målstyrning

Arbete med utvecklingsstrategin

Målstyrning- Sävsjö kommuns utvecklingsstrategi.

I mars 2020 antog kommunfullmäktige en reviderad utvecklingsstrategi 2020-2026, samt utvecklingsområden för samma period (§34).

Utvecklingsstrategin ska prägla planeringen inom alla delar i kommunen, från kommunfullmäktige ut till enskilda verksamheter. Varje verksamhet formulerar egna fokusområden och förbättringar utifrån sina uppdrag, förutsättningar och behov.

Även de helägda kommunala bolagen ska arbeta utifrån utvecklingsstrategin. Så här står det i ägardirektiven; "Affärsidé, vision och mål skall formas utifrån kommunkoncernens utvecklingsstrategi"

Enligt utvecklingsstrategin ska kommunfullmäktige formulera fokusområden utifrån sitt uppdrag om att ha ett kommunövergripande perspektiv.

Varje år ska kommunfullmäktige i Sävsjö kommun följa upp de övergripande målen genom olika kvalitetsmätningar och fastställa fokusområden kopplade till målen.

Kommunfullmäktiges val av fokusområden för 2025 grundar sig i de utmaningar som kommunen står inför och som framkommit under genomförda strategi- och budgetdagar.

Verksamhetsindikatorer är valda med utgångspunkt i utvecklingsstrategin och arbetet med fokusområden. På kommunfullmäktigenivå speglas även kommunfullmäktiges tre uppdrag som handlar om serviceuppdraget, demokratiuppdraget och samhälls-utvecklingsuppdraget.

Vi följer utvecklingen av olika indikatorer i vår egen verksamhet och jämför dem även med andra kommuner. Vi analyserar även indikatorerna på enhetsnivå, ålder, olika verksamheter och skillnader i kön där det är möjligt att få fram fakta.

Uppföljning, analys och utvärdering genomförs på strategidagar/budgetdagar och i årsredovisning.

Fokusområden och kvalitetsmätningar

Tillväxt, näringsliv och arbetsmarknad

Kvalitetsmätning	Målvärde
Fortsätta samverkan mellan kommunens olika aktörer för att skapa förutsättningar för tillväxt i kommunen	

Aktiviteterna som planeras och genomförs inom fokusområdet är aktiviteter som redan görs/hade gjorts inom ramen av ordinarie verksamhet.

Fokusområdets uppgift blir därav att fungera som samverkansform för kommunens förvaltningar och bolag där det kommunövergripande samarbetet säkerställs.

Forumet ska identifiera behov, framtids- och omvärldsbevaka inom fokusområdets avgränsningsområde.

Barn o Ungas välmående

Kvalitetsmätning	Målvärde
Stärka samverkan inom några identifierade områden för att bättre kunna arbeta förebyggande.	

Syftet med fokusområdet är att skapa förutsättningar för en god hälsa och välmående, med trygga och goda uppväxtvillkor för alla barn och ungdomar.

Under 2022 genomfördes en analys kopplat till Barn- och ungas välmående och prioriteringar gjordes för att bättre kunna arbeta förebyggande. Fokusområdet har också nära kopplingar till regionala arbetet med Bästa platsen och Nära vård.

Följande prioriterade områden identifierades 2023 och arbete har pågått för att stärka samverkan inom dessa områden.

- Planera och genomföra folkhälsoenkät ung.
- Revidera kommunens plan för ANDT (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel). I handlingsplanen ska respektive förvaltning ha egna aktiviteter som följs upp.
- Tidiga samordnade insatser (TSI) / Föräldrastöd.
- Samverkan kring frånvaro och hemmasittare.
- Samverkan kring komplexa ärenden.

Folkhälsoenkät ung är genomförd och överlämnad till analysgruppen och presenterad i Hållbarhetsrådet. Fler aktiviteter kan tillkomma efter att återkoppling skett från analysgruppen.

Kommunens plan för ANDT är reviderad.

Under 2024 har arbetet med fokusområdet fortsatt främst inom arbetet samverkan kring frånvaro och hemmasittare. Budget har äskats för att finansiera ett skolsocialt team, hälften finansieras via statsbidrag. Ett skolsocialt team måste bestå av två heltidstjänster, en från skolan och en från socialförvaltningen som samarbetar med individer med problematisk skolfrånvaro och där det finns ett behov av föräldrastöd. Målsättningen är att starta detta arbete under vårterminen 2025 i samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och

socialförvaltningen.

Arbetet med att stärka samverkan har tagit några steg tillbaka på grund av personal och organisationsförändringar inom socialförvaltningen. Arbetet får återupptas när tjänster är tillsatta.

Hållbarhet

Kvalitetsmätning	Målvärde
Implementera Sävsjö Gröna Hållbarhetsprogram - 8 mål för ett grönare Sävsjö	
En process för projektstyrning kopplat till investeringsbudgeten ska beslutas under 2025.	
En process för att främja internt återbruk tas fram under 2025.	
En åtgärdsplan för det brottsförebyggande arbetet, utifrån aktuellt läge och gällande lagstiftning, tas fram under 2025*	
Stärka arbetet med civilt försvar inom Sävsjö kommun.	
Socialt hållbarhetsprogram tas fram.	

Fokusområdet Hållbarhet är en fortsättning på det tidigare fokusområdet om grön hållbarhet, där även ekonomisk och social hållbarhet ingår som en naturlig del. I Sävsjö kommun arbetar vi för en helhetssyn på hållbarhet och verkar för bred samhällsnytta i de insatser som genomförs.

Sävsjö gröna hållbarhetsprogram- 8 mål för ett grönare Sävsjö antogs av kommunfullmäktige 2023-06-19 (§72). Innehåller mål för stärkt ekologisk hållbarhet i samspel med social och ekonomisk hållbarhet.

- Mål 1 - Klimatpositiva Sävsjö
- Mål 2 - En fossilfri transportkommun.
- Mål 3 - Energi- och klimatsmart bebyggelse.
- Mål 4 - Förnybar energiproduktion
- Mål 5 - Cirkulär konsumtion och produktion.
- Mål 6 - En giftfri miljö
- Mål 7 - Ökad biologisk mångfald
- Mål 8 - Ett klimatanpassat Sävsjö

En färdplan med åtgärder har tagits fram som ska genomföras under 2024–2026.

Ekonomisk hållbarhet - Kommunövergripande ekonomiska effektiviseringar ska genomföras framöver. Flera av dessa har ett hållbarhetsperspektiv exempelvis energibesparingar, ändrade arbetsresemönster och återanvändning där arbetet med internt återbruk ingår i fokusområdet och ska utvecklas under 2025.

Långsiktiga ekonomiska konsekvenser ska belysas vid beslut om åtgärder som kommer att få konsekvenser på längre sikt. En tydlig process för projektstyrning kopplat till investeringsbudgeten bidrar till en god ekonomisk hushållning och ska beslutas under 2025. Till processtyrningen ska också en hållbarhetspolicy kopplas för att få en helhetssyn på långsiktig hållbarhet i våra projekt.

Social hållbarhet - En viktig del inom social hållbarhet är att arbeta förebyggande. Kommunens samordnare för det brottsförebyggande arbetet har i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan med fokus på förebyggande insatser i vår kommun. Under 2025 stärks detta arbete ytterligare genom en samordnare för social hållbarhet som ska arbeta förvaltningsövergripande med förebyggande insatser med fokus på barn - och ungas välmående, jämlikhet och inkludering. Beredskapsarbetet inom ramen för civilt försvar ingår också i detta arbete och ska stärkas under 2025. Bland annat ska policys för krisberedskap uppdateras och internutbildningar genomföras.

Fotnot till lagstiftning: Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

Framtida kompetensförsörjning

Kvalitetsmätning	Målvärde
Implementera Kompetensförsörjningsstrategin	

Sävsjö kommuns kompetensförsörjningsstrategi handlar om att:

- Kartlägga, behålla och utveckla kompetens
- Marknadsföra kommunen som arbetsgivare
- Bredda rekryteringen och samverka i kompetensförsörjningsarbetet.

Inom fokusområdet samordnande uppdrag arbetar förvaltningarna med kompetensförsörjning på bred front och med att implementera kompetensförsörjningsstrategin.

Förvaltningarna arbetar vidare med sina kompetensförsörjningsplaner, som är en del i strategin.

Vidare fortsätter kompetenskartläggningen under 2025 och en översyn av hjälpsystem görs.

Verksamhetsindikatorer

Barn och unga

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Elever i årskurs sex som uppnått betygskriterierna i alla ämnen (hemkommun andel %)	75	68	78
Andel elever i årskurs nio som är behöriga till yrkesprogram (kommunala skolor %)	85	82	87
Andel gymnasieelever med examen inom fyra år (kommunala skolor, andel %)	57	58	62
Kostnad gymnasieskola hemkommun (kr / elev)	188 255	177 839	166 283
Kursdeltagare i SFI som har avslutat kurs med godkända betyg, i huvudmannens skolenhet, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)	75	68	59
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek (antal /1000 inv. 0–18 år)	14	16	3
Deltagartillfällen i idrottsföreningar (antal / inv.7–12 år)		28	23
Invånare 0–19 år med låg ekonomisk standard (andel %)		25	27
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn-och ungdom 0–20 år (medelvärde)	109	92	65
Heltidstjänster i förskolan med förskolärexamen	55	55	54

Stöd och omsorg

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd (medelvärde)	58	20	
Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enligt LSS § 9,9 (medelvärde)			36
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg helhetssyn (andel %)	84	94	
Kostnad äldreomsorg (kr / inv 80+)	255 683	242 468	228 367
Brukarbedömning äldreboende - Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende.	87	90	

Samhälle och miljö

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Delaktighetsindex (andel % av maxpoäng)	56	54	53
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsenhet (andel deltagare som börjat arbeta eller studera)		39	34
Fossiloberoendefordon i kommunorganisationen (andel %)	73	64	62
Insamlat kommunalt avfall totalt (kg / inv justerat)		322	323
Lämnat etableringsuppdraget och påbörjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar, andel %)	25	40	23
Svenskt näringslivs ranking - företagsklimat totalt	46	88	59
Anmälda våldsbrott (treårsmedelvärde) antal / 1000 invånare		6,2	6,6
Arbetslösa och i program med aktivitetsstöd 18-24 år (andel %)	13,5 %	10,3 %	11,1 %
Arbetslösa och i program med aktivitetsstöd 16-64 år födda utomlands kvinnor (andel %)	27,2 %	27,6 %	30,1 %
Arbetslösa och i program med aktivitetsstöd födda utomlands män 16-64 år (andel %)	21,9 %	22,6 %	22,8 %

Attraktiv arbetsgivare

Verksamhetsindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex	82	83	82
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst (andel %)		77	75
Heltidsarbetande månadsavlönade kommun totalt (andel %)	58	57	54
Heltidsarbetande månadsavlönade kommun, män (andel %)	76	73	71
Heltidsarbetande månadsavlönade, kvinnor (andel %)	55	54	50

Större förändringar kommande budgetår

I februari 2024 beslutade kommunfullmäktige om budgetdirektiv för nämnder och styrelser inför kommunfullmäktiges beslut om verksamhetsplan 2025–2027 i juni 2024.

I direktivet står bland annat att:

- Utgångspunkten för nämndernas arbete är föregående års budget med vissa tekniska justeringar som indexering av resultatenheter och internhyror, uppräknings för löneökningar samt justering för ändrat elevantal och kapitaltjänstkostnader.
- Eventuella satsningar måste finansieras via omdisponering av den egna verksamheten.
- Kommunledningskontoret får i uppdrag att till kommunstyrelsen övergripande redovisa tänkbara satsningar kommande år, både inom investeringar och drift, som på lång sikt kan ge tillväxt i Sävsjö kommun och samtidigt möjliggöra rationaliseringar och effektiviseringar.
- Redovisa en långsiktig analys av respektive nämnd ser på sitt rambehov åren 2025 – 2027, med utblick mot 2030
- Redovisa vilka behov och effekter en ökad digitalisering kan ha på nämndens verksamheter, samt vilka effekter det kan ha på nämndens budgetram kommande år.

Rysslands invasion av Ukraina har gjort att osäkerheten inför kommande år har stärkts. Budgetprocessen har präglats av denna osäkerhet och det ekonomiska läget är svårbedömt.

Utgångsläget är att Sverige befinner sig i en lågkonjunktur och att kommunens ekonomiska resurser är osäkra. Budgetberedningen har trots detta tagit fram ett förslag på en offensiv budget som möjliggör för kommunen att möta de utmaningar som både invånare och näringsliv kan möta (se budgetöverenskommelsen)

Större förändringar kommande budgetår

Större satsningar planeras för tidiga satsningar inom förebyggande hälsoarbete, äldreomsorg och för elever med behov av särskilt stöd. Satsningar inom civilt försvar och beredskap ligger fortsatt kvar. I budgetöverenskommelsen finns också krav på effektiviseringar som är nödvändigt för att kunna finansiera en del av satsningarna.

För att förenkla för våra företag i sina kontakter med kommunen har Myndighetsförvaltningen, Utvecklingsavdelningen och Sävsjö Näringsliv AB startat i gång ett arbete med "Tillväxt och tillsyn" och förbättra processer och kontakter med våra företag. Detta arbete kommer att implementeras under 2025.

Utveckling 2026 och 2027 med utblick 2028

Befolkningsutvecklingen

Det är angeläget att det under kommande år satsas på ny tomtmark i attraktiva områden i samtliga tätorter för att kommunen ska kunna växa. Det är också viktigt att det finns ledig industrimark för att kommunen ska kunna få nya företagsetableringar som leder till fler arbetstillfällen. I prognosen bygger resultaten på att kommunen ökar antalet invånare med 20 varje år.

Pandemins och det säkerhetspolitiska lägets påverkan på ekonomin

Under de senaste åren har pandemin haft stor inverkan på kommunens ekonomi. Det har varit väldigt stora svängningar i skatteunderlagen vilket har gjort att planeringsförutsättningarna har varit svåra.

Det säkerhetspolitiska läget skapar stor osäkerhet på världsmarknaden vilket även påverkar vår kommun.

Behovet ökar med högre säkerhetsmarginaler i resultatnivåerna framåt för att kunna klara av stora svängningar i ekonomin.

Att i en budgetprognos förutse hur behovet ser ut i framtiden är mycket svårt. Det är dock angeläget att man fortsätter jobba med förebyggande åtgärder för att på ett tidigt stadije hjälpa människor och att det satsas på jobbskapande åtgärder.

Ekonomi i sammandrag

Tabellen beskriver hur nämndens totala budgetram fördelas på olika verksamhetsområden. Belopp anges i tusentals kronor.

Verksamhetsområde	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunfullmäktige	-1 449	-981	-1 005	-1 026	-1 049
Partistöd	-510	-510	-510	-510	-510
Summa	-1 959	-1 491	-1 515	-1 536	-1 559

Finansförvaltning

Arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar, pensioner och personalomkostnadspålägg

Verksamhetsområden

Finansförvaltningen administrerar arbetsgivaravgifter, internt PO-pålägg och reservering för lönerrevision samt avtalsförsäkringar, avtalspensioner, ålderspensioner, särskilda ålderspensioner, förändring av pensionsskuld och löneskatt på pensioner.

Beskrivning av verksamheten

Arbetsgivaren betalar lagstadgad arbetsgivaravgift för de anställda. Dessutom betalas försäkringar och pensionspremier i enlighet med avtal som träffas mellan arbetsmarknadens parter. Därutöver har kommunen pensionsåtaganden för personal som varit anställd före 1998 eftersom dessa inte betalats vid intjänandet. I den kommunala redovisningslag som trädde i kraft 1998-01-01 finns bland annat bestämmelser om hur denna pensionsskuld ska bokföras. Pensionsskulden, för tiden före 1998-01-01, betraktas inte som skuld utan som en ansvarsförbindelse, vilket innebär att den årliga förändringen genom uppräknings inte påverkar årets resultat. De utbetalningar som görs belastar löpande årets resultat. Efter hand ökar antalet pensionärer med avslutad kommunal anställning, varför utbetalning av intjänad pensionsrätt före 1998 kommer att öka fram till omkring år 2030. Pensionsutbetalningarna inklusive löneskatt beräknas uppgå till 18 mkr för år 2024.

Från och med 1998 belastar i stället intjänad pensionsrätt kostnaderna det år anställningen gäller. Avtalspensionen består av två delar; en avgiftsbestämd och en förmånsbestämd del. Kostnaderna för den avgiftsbestämda delen består av 6% av arbetstagarnas lönesummor och kostnaden för den förmånsbestämda delen består av 31,5% av pensionsgrundande lön för de inkomstdelar som ligger över 7,5 inkomstbasbelopp (571 500 kr/år 2024)

Under året har inflationen haft stor påverkan på utvecklingen av prisbasbeloppet som är en komponent i beräkningen av pensionskostnaden. Inflationsökningen har gjort att pensionskostnaderna har ökat med nästan 11 mkr under året. Då ska man ha med sig att pensionskostnaderna redan ligger på en historiskt hög nivå då de ökade med 26 mkr från år 2022 till 2023. Inflationen avtar nu och framåt prognosticeras en lägre ökningstakt av prisbasbeloppet. Detta leder till att pensionskostnaderna beräknas bli 25 mkr lägre år 2025 än år 2024.

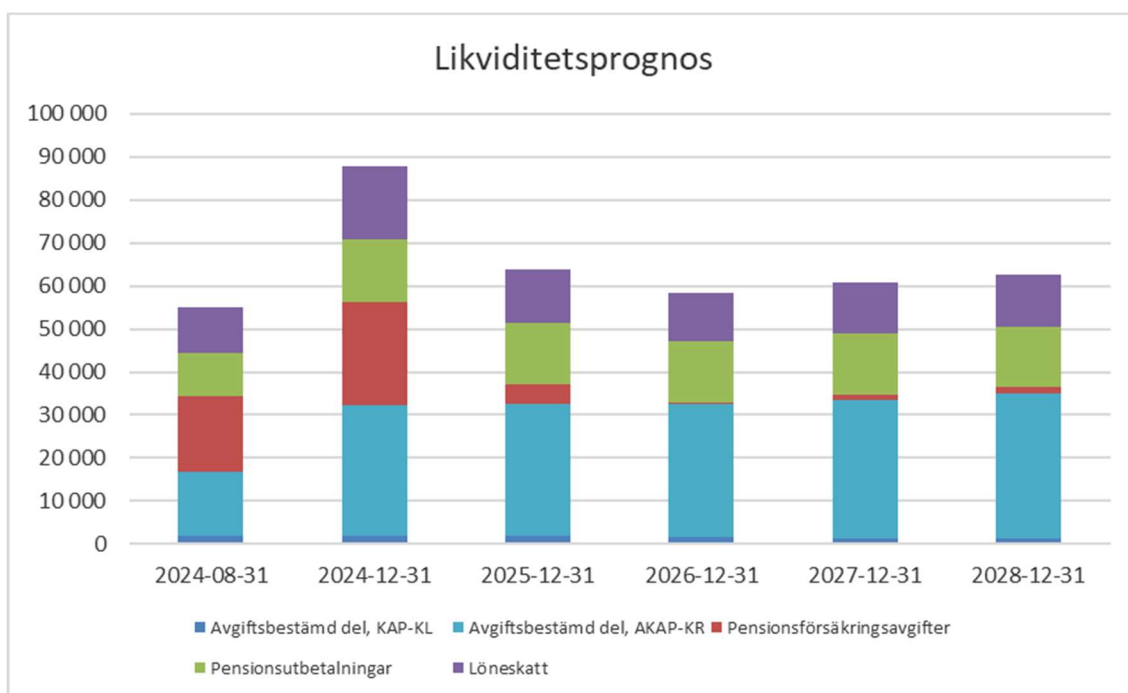
För att täcka kostnaderna för arbetsgivaravgifter och pensioner sker en betalning från förvaltningarna till finansförvaltningen genom ett pålägg på den utbetalda lönen, så kallat personalomkostnadspålägg (PO-pålägg). För år 2025 ligger PO-pålägget kvar på samma nivå som 2024 på 41,8%. SKR rekommenderar kommunerna ett PO-pålägg på 41,4% för år 2025 vilket är ungefär i samma nivå som vi har i Sävsjö.

Utveckling 2025 till 2028

Prognosen, från Skandia, för pensionsutbetalningar inklusive löneskatt visar att de kommer att öka för år 2024 för att sedan sjunka tillbaka för år 2025 och framåt. Kostnaderna kommer dock inte att sjunka tillbaka till nivåerna som var 2021 och 2022 som låg på 45–50 miljoner kronor utan de kommer att ligga på en högre nivå.

Likviditetsprognos, belopp i KKR

	2024-08-31	2024-12-31	2025-12-31	2026-12-31	2027-12-31	2028-12-31
	55 103	87 799	63 864	58 502	60 680	62 603
Avgiftsbestämd del, KAP-KL	2 010	2 016	1 800	1 493	1 382	1 389
Avgiftsbestämd del, AKAP-KR	14 820	30 218	30 708	30 966	32 092	33 500
Pensionsförsäkringsavgifter	17 683	23 909	4 516	468	1 315	1 579
Pensionsutbetalningar	9 832	14 515	14 371	14 153	14 044	13 913
Löneskatt	10 758	17 142	12 468	11 422	11 847	12 222

Kalkylerade kapitaltjänstkostnader

Verksamhetsområde

Finansförvaltningen administrerar investeringar som sker inom kommunens samtliga verksamheter. Kostnaden för avskrivningar och intern ränta (kapitaltjänstkostnader) läggs ut på respektive förvaltning.

Internränta

Nämnderna betalar ränta till finansförvaltningen, som fungerar som en intern bank. På så sätt får verksamheten bära räntekostnaderna för de investeringar som sker, oavsett om investeringen finansieras med egna medel eller lån. För 2025 sätts internräntan till 2,50 % i enlighet med SKR:s rekommendationer.

Räntesatsen fastställs i samband med budgetarbetet och gäller under hela första året i budgetperioden oavsett hur räntan på penningmarknaden förändras.

Avskrivningar

Utöver ränta belastas förvaltningarna med kostnader för värdeminskning (avskrivningar) under den tid som investeringen beräknas vara i bruk, en så kallad planenlig avskrivningsmetod.

Fastigheter komponentindelas och där är det varje komponents beräknade nyttjandeperiod som avgör avskrivningstiden.

Avskrivningen på färdigställda investeringar påbörjas vid nästkommande tertialsifte. Vid förvärv av begagnade inventarier och äldre byggnader görs en individuell bedömning av den återstående avskrivningstiden.

Den budgeterade ökningen i avskrivningarna, utifrån de budgeterade investeringarna, ligger på finansförvaltningen och fördelas sedan ut till nämnderna allt eftersom avskrivningarna påbörjas. Nämnderna erhåller full kompensation för förändrade kapitaltjänstkostnader utom vid anskaffningar som ersätter tidigare förhyrda eller köpta varor/tjänster samt i de fall intäkter erhålls från nyttjaren som täcker hela eller delar av kapitaltjänstkostnaderna.

Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift

Verksamhetsområden

Finansen administrerar den allmänna kommunalskatten, kommunalekonomisk utjämning, LSS-utjämning, kommunal fastighetsavgift och generella statsbidrag.

Beskrivning av verksamheten

Budgeten bygger på prognoserna som Sveriges kommuner och regioner (SKR) upprättar över utveckling i skatteintäkter och bidrag. SKR:s prognosverktyg tar hänsyn till hur skatteunderlaget i riket utvecklas och kommunernas prognosticerade befolkningsutveckling. SKR upprättar prognoser fem gånger per år, i februari, april, augusti, oktober och december.

I utjämningsystemet är grundprincipen att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner i landet att kunna tillhandahålla sina invånare likvärdig service oberoende av kommuninvånarnas inkomster och strukturella förhållanden. Syftet är att skillnader i kommunalskatt i stort endast ska spegla skillnader i effektivitet, service- och avgiftsnivå.

Egen skatteinkomst – skattesats

Staten utbetalar en preliminär skatt som beräknas på den senaste kända taxeringen med uppräknig enligt fastställda uppräkningsfaktorer. Den slutliga avräkning, som fördelas lika mellan landets alla kommuner efter antalet invånare, sker efter genomförd taxering.

Föreliggande förslag till budget bygger på en oförändrad skattesats (21:92) under den följande treårsperioden. En förändring av den egna skattesatsen för Sävsjö kommun med 10 öre innebär cirka 2,5 mkr i skatteintäkter per år. Den kommunalekonomiska utjämnigen påverkas inte av en förändrad skattesats.

Generellt statsbidrag och inkomstutjämning

I inkomstutjämnigen sker en utjämning av skatteinkomsterna då medelinkomsten i hos invånare i Sävsjö kommun är lägre än snittet i riket. I Sävsjö har vi en skattekraft på 82% mot snittet i riket. Skattekraften i en kommun är det samlade underlaget för beskattningsbar inkomst, dividerat med hela befolkningen. För den del som Sävsjö kommuns invånare tjänar mindre än riksgenomsnittet erhålls ett bidrag. I inkomstutjämningsystemet är kommunerna garanterade en skattekraft på 115% av genomsnittet i riket. Den del som överstiger 100 % utgörs av ett generellt statsbidrag. De kommuner som har en högre skattekraft än 115% betalar i stället en avgift till systemet. Utjämningsystemet är statligt finansierat till 95% och utgiften för staten är på 86 miljarder kronor för 2024.

Kostnadsutjämnigen

I kostnadsutjämnigen utjämnas för strukturella kostnadsskillnader mellan kommunerna. Grundtanken är att alla kommuner ska ha samma ekonomiska förutsättningar. Kostnadsutjämnigen kommer att ge en ökad omfördelning i takt med urbanisering och ökade

demografiska skillnader. Beräkningen sker utifrån ett antal opåverkbara faktorer, t ex åldersstruktur, gleshetsgrad, klimat, och social struktur. Utfallet i utjämnningen ska inte gå att påverka genom att till exempel vara mer eller mindre effektiv, ha lägre eller högre serviceutbud eller genom att ta lägre eller högre brukaravgifter. Kostnadsutjämnningen finansieras inte av staten utan den går jämt upp mellan kommunerna.

Prognosen för kostnadsutjämnningen är preliminär och den definitiva nivån fastställs först i december året före budgetåret. Svängningarna mellan åren är ofta stora och svårbedömda eftersom underlagsberäkningen är mycket komplicerad.

Regleringsbidrag/ -avgift

För att statens bidrag inte ska påverkas av den fastställda nivån i inkomstutjämnningen och för att staten samtidigt ska ha kontroll över den totala kostnaden för utjämnningssystemet, har det införts ett regleringsbidrag/-avgift. Denna ska även användas för ekonomiska regleringar mellan staten och kommunsektorn vid förändring av huvudmannaskap med mera (finansieringsprincipen).

Strukturbidrag

Detta bidrag består av delar från tidigare kostnadsutjämnningen som är av regionalpolitisk karaktär till exempel bidrag för näringslivs- och sysselsättningsåtgärder och för att stävja svag utveckling i befolkningen.

LSS-utjämnning

Syftet med LSS-utjämnningen är att utjämna LSS-kostnader mellan kommunerna då dessa varierar mycket från kommun till kommun. Anledningen till att det inte ingår som en delmodell i kostnadsutjämnningen är att det inte har gått att hitta opåverkbara beräkningsfaktorer som samvarierar med kostnaderna för LSS. Därför ligger det i ett separat system men syftet är detsamma.

Kommunal fastighetsavgift

Från år 2008 har den statliga fastighetsskatten avskaffats och istället har det införts en kommunal fastighetsavgift. Avgiften för småhus är högst 9 525 kronor per fastighet eller 0,75 % av taxeringsvärdet.

Avgiften indexerar genom att knytas till inkomstbasbeloppets förändring. När nya fastighetstaxeringar genomförs justeras fastighetsavgiften.

Förändringar från 2025 till 2026

Beräkningarna i budgeten för 2025–2027 bygger på uppgifter från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i maj 2024. En justering till ett lägre invånarantal har gjorts i förhållande till SKR's och SCB:s beräkningar. SKR räknar med 11 697 invånare år 2025 (folkmängden i november 2023 uppräknad med den genomsnittliga förändringen i riket). Detta budgetförslag är räknat efter 11 660 invånare. Siffror för september 2024 visar på ett invånarantal på 11 586. Kommunalskatt och kommunalekonomisk utjämnning år 2025 erhålls utifrån invånarantalet den 1 november 2024. För åren 2026 och 2027 beräknas skatt, statsbidrag och utjämnning efter 11 680 respektive 11 700 invånare.

Varje invånare genererar schabloniserat skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämnning på cirka 80 tkr per år.

SKR lämnade i oktober 2024 nedanstående prognos avseende utvecklingen av skatteunderlaget i riket:

"Återhämtning i sikte, men den ser ut att bli långsam

- Återhämtning av den svenska ekonomin påbörjas i vinter.
- Arbetsmarknaden stärks men det dröjer innan arbetslösheten minskar.

- Tillfälligt svag ökning av skatteunderlaget i år återhämtar sig nästa år.

Vår bedömning av utfall över svensk ekonomi sedan sommaren är att lågkonjunkturen har nått sin botten. Framåtblickande indikatorer visar stigande optimism bland de svenska hushållen. En alltmer expansiv ekonomisk politik bidrar. Riksbanken har sänkt styrräntan tre gånger i år och signalerar fler sänkningar både i år och nästa. KPIF-inflationen har sedan juni i år legat under 2 procent vilket är Riksbankens inflationsmål. Regeringen har också skiftat fokus och presenterade i september en expansiv budget för att bland annat lyfta ekonomin ur rådande lågkonjunktur. Än syns inte någon uppgång för hushållens konsumtion i utfallen men vi förväntar oss att uppgången kommer till vintern, drivet av högre reallöner, en ökning av de disponibla inkomsterna, efter skatt och ränteutgifter, samt den groende framtidstron. Detta driver inledningsvis den svenska konjunkturåterhämtningen. Under nästa år bidrar även något starkare tillväxt för exporten. Återhämtningen i Europa väntas gå trögt och tillväxten där bedöms lyfta senare än i Sverige. Sammantaget blir den svenska tillväxten svag i år. Trots klart starkare tillväxt kommande två år dröjer det innan ekonomin helt har lämnat lågkonjunkturen bakom sig. En högre BNP-tillväxt bidrar gradvis till en allt starkare arbetsmarknad, men förstärkningen blir relativt utdragen. Den högre BNP-tillväxten bedöms först lyfta produktiviteten, därefter medelarbetstiden via högre antal arbetade timmar. Det dröjer därför innan återhämtningen också ger avtryck i ett stigande antal sysselsatta. Därför antas en nedgång av andelen arbetslösa ske först i slutet av 2025. Löneutvecklingen ligger även i år på en högre takt jämfört med de senaste åren, vilket dock fram till i våras motsvarat reallönesänkningar i drygt två års tid, innan den växlar ned något nästa år."

Sammanställning generella statsbidrag och utjämning

Belopp i tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Skatteavräkning	559 296	567 589	567 985	583 537	602 517	621 313
Inkomstutjämning	197 728	200 705	200 375	212 010	228 427	244 354
Kostnadsutjämning	58 830	53 267	52 903	55 765	55 862	55 958
Regleringsbidrag/-avgift	27 467	35 869	35 650	30 282	26 111	19 597
Strukturbidrag	0	0	0	0	0	0
Införandebidrag	0	0	0	0	0	0
LSS-utjämning	18 100	15 199	15 590	8 546	8 561	8 576
Kommunal fastighetsavgift	27 711	25 995	31 656	31 935	31 935	31 935
Delsumma	889 132	898 624	904 159	922 075	953 413	981 733
Integrationsbidrag för högt flyktingmottagande	3 120	0	0	0	0	0
Bidrag till små kommuner med särskilda utmaningar	3 697	3 700	3 700	0	0	0
Summa	895 949	902 324	907 859	922 075	953 413	981 733

Under 2022 till 2024 har vi fått ett tillfälligt bidrag på cirka 3,7 mkr årligen som har getts till små kommuner som står inför särskilda utmaningar (bland annat demografiska utmaningar). Under år 2023 tillfördes Sävsjö ett statsbidrag till kommuner med högt flyktingmottagande. Dessa statsbidrag var enbart tillfälliga som vi inte kommer erhålla framåt.

Finansiella kostnader och intäkter

Verksamhetsområden

Finansförvaltningen administrerar finansiella intäkter och kostnader.

Beskrivning av verksamheten

Kommunens finansförvaltning ska genom effektiv och affärsmässig hantering sträva efter att optimera räntenettet med hänsyn till fastställda föreskrifter beträffande säkerhet, betalningsberedskap med mera. I dagsläget har kommunen ingen extern låneskuld.

För att möta svängningar i likviditeten finns ett avtal tecknat med banken om en kortfristig kredit på 40 mkr. Denna checkkredit är gemensam med de kommunägda bolagen.

Verksamheterna 2025

För år 2025 föreslås att kommunens totala låneram ska uppgå till maximalt 100 mkr. Vidare föreslås att checkräkningskrediten förblir oförändrat 40 mkr.

Den interna krediten till de kommunägda bolagen i koncernkontosystemet ligger för närvarande på följande nivåer:

- AB Sävsjö Industribyggnader - 10 mkr
- Sävebo AB - 6 mkr
- SavMan AB - 5 mkr
- Sävsjö SkytteCenter ek.för - 0,7 mkr
- Sävsjö Vetlanda Fiber AB - 0,3 mkr

2010 infördes en avgift för de av kommunen helägda bolagen, så kallad borgensavgift som idag uppgår till 0,4 % i snitt. Denna baseras på den faktiskt nyttjade borgensåtagande vid halvårsskiftet samt vid årets slut. Fakturering sker två gånger om året vid dessa avstämningstidpunkter.

Sammanställning finansiella poster

Finansiell post	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Finansiella intäkter	10 188	12 216	10 626	12 696	9 696	7 696
Finansiella kostnader	-2 556	-4 000	-1 486	-5 100	-5 375	-5 625
Summa	7 632	8 216	9 140	7 596	4 321	2 071